

Antwoordkernen bij Eureka 5v / vernieuwde tweede fase. China.

Antwoordkernen zijn vrijwel nooit volledige zinnen. Antwoordkernen geven alleen aan, wat er beslist in het antwoord moet staan.

De bedoeling is, dat je eerst zelf de antwoorden vindt/bedenkt. Daarna maak je er zelf goede *eigen zinnen* van. Pas achteraf controleer je, of je antwoord goed is. Vaak is het geen kwestie van goed of fout, maar van volledig of niet volledig.

Wat zijn de regels voor het maken en nakijken van opdrachten:

Indelen

1. **Voor** in het schrift komen de aantekeningen te staan en ook de uitwerkingen
2. **Achterin** het schrift komen de opdrachten te staan

Opdrachten:

3. Alle opdrachten moeten gemaakt worden. De antwoorden moeten in **HELE** zinnen uitgeschreven worden.
4. Je slaat steeds een regel over tussen de opdrachten.
5. Alle antwoorden moeten nagekeken worden:
 - a. Is een antwoord goed, dan zet je met **RODE** pen een voor de kantlijn.
 - b. Is een antwoord fout en je snapt *waarom* je antwoord fout is verbeter je met **RODE** pen.
 - c. Is een antwoord fout en je snapt *niet* waarom je antwoord fout is dan zet je met **RODE** pen een **?** voor de kantlijn. Dat moet je dus vragen in de les.

Soms komt er bij de antwoordkernen **xxx**: dat betekent: zo'n antwoord moet je helemaal zelf bedenken. Vaak gaat het dan om een eigen mening, of een eigen voorbeeld: zoiets kunnen we natuurlijk niet voor je bedenken.

→ betekent: de opdracht is geen vraag. Je moet alleen de opdracht lezen. De vraag komt dan daarna: zie bij opdracht 5 →; de vraag staat bij 5.1.

..... betekent, dat wat op de stippellijn moet, overgenomen moet worden uit het boek.

5 Inleiding: prehistorie, tijdiconen en periodisering

- 1 Voor 1500 v. Chr.
 - 1.1 Orakelbeenderen
- 2 Tijdiconen zijn gebaseerd op Europese geschiedenis; China kent een andere ontwikkeling
 - 2.1 2 t/m 8
 - 2.2 1, 9 en 10: xxx

- 3 Tegenstrijdige dateringen; secundaire bronnen
- 3.1 Xxx
- 4 Homo habilis en homo erectus hebben naast elkaar geleefd; homo habilis jonger dan eerder gedacht; voorouder mens onbekend
- 5 →
- 6 Engeland: 1689
Frankrijk: 1789
VS: 1776
- 6.1 kooplieden en ondernemers; streven naar politieke en economische vernieuwing
- 6.2 In Rusland ging de revolutionaire beweging in 1917 niet zozeer van de boeren uit, als wel van de revolutionaire partij van Lenin, bestaande uit intellectuelen, stedelijke arbeiders, soldaten en boeren
- 6.3 India
- 6.4 Geen privébezit van productiemiddelen; planeconomie
- 6.5 Fascisme
- 6.6 Fascisme
- 7 Streven naar gebiedsuitbreiding van grote rijken met economische en politieke doeleinden (koloniale rijken)
- 7.1 In je antwoord de volgende kernen verwerken: massaproductie – massaconsumptie-behoefte aan grondstoffen en afzetmarkten- concurrentie
- 7.2 Xxx
- 8 Industriële ontwikkeling
- 8.1 Groot-Brittannië
- 8.2 Xxx
- 9 Politiek: éénpartijstaat
Economie: planeconomie
- 9.1 Arbeiders

6 Het Keizerrijk: 1500 v. Chr. -1912 n. Chr.

6.1 Het Hemels Mandaat

- 10 Uit chaos ontstaan hemel en aarde, uiteindelijk ontstaat er orde: kosmos; hemel en aarde in evenwicht
- 10.1 Keizers zorgen voor orde: kosmos; als de orde wordt erstoord komt er een einde aan het hemels mandaat
- 10.2 Afwisseling dynastieën door verstoring orde en einde hemels mandaat
- 11 Zorg voor waterhuishouding, landbouw, , ec. activiteiten, verdediging, schrift, kunst
- 12 Overstromingen
- 12.1 Ontstaan landbouw en rivierhuishouding
- 12.2 Goden regeren China dat verdeeld is in vieren: oost, west, noord, zuid
- 13 Samen een harmonieus geheel/vullen elkaar aan

- 13.1 Xxx
- 13.2 xxx

- 14 →
- 14.1 Xxx

6.2 De staatsideologie van Confucius

- 15 →
- 15.1 Confucius richt zich op het leven: waarden en normen
- 15.2 Confucius ontkent niet dat er geesten bestaan en maakt voorouderverering tot kinderplicht
- 15.3 Staatsideologie: ethische filosofie, geen godsdienst/goddelijke openbaring
- 15.4 Informatief

- 16 Nadruk op moraal in de politiek : gerechtigheid, solidariteit en verantwoordelijkheid; herstel van oude waarden en normen.
- 16.1 Goed gedrag
- 16.2 Negatief

- 17 →
- 17.1 Hechten veel waarde aan goed gedrag en zijn tegen individualisering/individualisme
- 17.2 Balkenende legt de nadruk op de christelijke godsdienst, Confucius geeft enkel een ethiek. Confucius hechte wel veel waarde aan de oude natuurgodsdienst, die hij in zijn leer integreerde. Confucius heeft tot nu toe (je weet niet wat de toekomst gaat brengen en wellicht komt er een wet dat je in de bus of trein voor oudere mensen moet opstaan of dat een brutale opmerking tegen huisarts of leraar strafbaar is) meer gedragsregels vastgelegd.
- 17.3 Zoeken naar orde en veiligheid

6.3 Taoïsme: de tegenpool van Confucius

- 18 →
- 18.1 “gooi weg die kennis”: Confucius legt juist de nadruk op kennis van het verleden
“doe af die moraliteit”: C. legt juist de nadruk op moraal

- 19 Bedreigend: afwijzing politieke ordening
Niet bedreigend: wu-wei: niet actief handelen, dus volgbaar

- 20 Het geloof in een universele kosmos en harmonie. De keizer is de verbinding tussen hemel en aarde.
- 20.1 Volk heeft behoefte aan concrete godheden
- 20.2 Geloof in goede en kwade geesten; goden voor dagelijkse zaken; voorouderverering

- 21 xxx

6.4 Het boeddhisme

- 22 Verlossing
- 22.1 Persoonlijke en collectieve verlossing
- 22.2

Persoonlijk (kleine voertuig)	Collectief (grote voertuig)
monniken	Gewone mensen
afzondering	Leven te midden van andere mensen
Geen hechting aan anderen/celibaat	Wel hechting aan anderen/naastenliefde
Geen arbeid	Wel arbeid
Zelf verlossing zoeken	Bodhisatva's

- 23 Kritiek op hindoeïsme
- 23.1 Afwijzing kastensysteem

- 24 Afwijzen van begeren
- 24.1 Confucianisme maakt juist onderscheid tussen mensen: sterke hiërarchie
- 24.2 O.a. reïncarnatieleer

- 25 →
- 25.1 Xxx
- 25.2 Xxx
- 25.3 Xxx
- 25.4 Xxx
- 25.5 Xxx
- 25.6 Xxx\
- 25.7 Xxx

- 26 Informatief, xxx

6.5 Het Keizerrijk tot 1800 na Chr.

- 27 Centralistisch bestuur; confucianisme; ambtelijke bureaucratie ingesteld gericht op traditie
- 27.1 Bescherming tegen nomadeninvallen

- 28 Voldoende arbeidskrachten; erfrecht/kleine boerderijen maakten mechanisatie onrendabel; geringe scholing boeren en elite hield zich niet bezig met handwerk/wetenschap niet gericht op vernieuwing

- 29 K, N,A (kennis en commerciële instelling)
- 29.1 arbeid was wel in voldoende mate aanwezig, maar niet mobiel; natuur was in onvoldoende mate aanwezig en kapitaal in particuliere handen schoot tekort.
- 29.2 Handel stond in laag aanzien en de wetenschap richtte zich eerder op het bestuderen van het confucianisme dan op technische zaken. De economie was in grote mate zelfvoorzienend, contacten met andere landen bleven beperkt.

- 30 China is het middelpunt van de beschaving, andere volken/landen worden gezien als barbaars.
- 30.1 Vertegenwoordigers van andere landen moesten de superioriteit van de Chinese keizer erkennen door tribuut te betalen.
- 30.2 Confucianisme legde de nadruk op soberheid en traditionele waarden; sinocentrisme hield in dat men de Chinese beschaving hoger achtte dan andere beschavingen, dus de gedachte overheerste dat je van buitenlanders niets waardevols kon leren.
- 30.3 Westerse landen hebben met hun technische overwicht een einde kunnen maken aan de Chinese eisen wat betreft de buitenlandse betrekkingen en handel.
- 31 →
- 31.1 Geen behoefte aan Europese producten
- 31.2 Teleurstellend, slechts eenmaal per acht jaar handelsmogelijkheden
- 31.3 Portugese concurrentie
- 32 De Chinese export overtrof de Chinese import/ importbeperking
- 32.1 Druk uitoefenen op China, eventueel met geweld, zodat de buitenlandse producten kunnen worden verkocht.
- 33 →
- 33.1 Examenstelsel zorgde voor goed opgeleide mensen die zorgden voor continuïteit.
- 33.2 Examenstelsel was gericht op schriftgeleerdheid. Praktische kennis bleef achter
- 33.3 →
- 33.4 Zij hadden de meeste kennis van het confucianisme, de meeste macht (na de keizer) en konden grote rijkdom vergaren.
- 33.5 Nadelig gevolg; kennis was gericht op confucianistische geschriften.
- 34 Ambtenaar moest uitmunten in confucianistische schriftgeleerdheid, poëzie en kalligrafie. Alles was gericht op behoud van de oude waarden en normen.
- 35 Onderscheid mannen en vrouwen en het gezag van de vader is sterk vertegenwoordigt; ook in het familiesysteem is sprake van een hiërarchische indeling.
- 36 clanoudste, familie-oudste, schoonvader, echtgenoot, zonen, schoonmoeder.
- 36.1 De oudsten hebben meeste gezag.
- 36.2 Zonen waren noodzakelijk voor het voortzetten van het familiebedrijf en voor de zorg voor de ouderen; dochters gingen bij de schoonfamilie wonen en het kostte bovendien een vermogen om ze kwijt te raken.
- 36.3 Xxx
- 36.4

clan	Familie
Godsdienstige functie: vooroudertempel en grafveld	Sociale functie is sterker (regelen huwelijk)
Gemeenschappelijk grondbezit voor rituelen	Economische functie gericht op familiebezit
Clanschool	X
Armenzorg	X
Rechtsspraak	X

37 Xxx

38 Xxx

6.6 De ondergang van het Keizerrijk (1800-1912)

- 39 TaiPing opstand was revolutionair van aard en viel buiten de gebruikelijke opstanden die meestal voortkwamen uit honger en snel werden neergeslagen of leidden tot een nieuwe dynastie. Er werd gebroken met oude gebruiken en privébezit zou worden afgeschaft. Niet uniek is het verschijnsel van een boerenopstand.
- 39.1 Steun van de gentry.
- 39.2 Gebrek aan steun van de gentry die zich niet kon schikken achter het revolutionaire karakter.
- 40 →
- 40.1 Oorzaak: moord
Reden:wraak; hulp aan armen
- 40.2 Hulp aan armen
- 40.3 Linker; in de rechter wordt Su voorgesteld als een Chinese Robin Hood; daarin wordt een positief oordeel gegeven.
- 41 Via het tribuutstelsel.
- 41.1 Negatieve handelsbalans (uitstroom van zilver) en verslaving (vooral van ambtenaren).
- 41.2 Vrede van Nanking: Hong Kong in Engelse handen, 5 havens voor vrije handel, exterritoriale rechten, meestbegunstigingsclausule; Ongelijke Verdragen.
- 41.3 Toenemende invloed van het westen in China – Ongelijke Verdragen/ verzwakking keizerlijke macht.
- 41.4 Europeanen waren niet aan de Chinese rechtspraak onderworpen.
- 42 Imperialisme
- 42.1 Industrialisatie
- 42.2 Tweede helft
- 42.3 Engeland, Frankrijk, Duitsland, Nederland, België;VS, Rusland, Japan.

6.6.3 Reactie en hervorming

- 43 Zelfversterkingsbeweging: achterstand inhalen; industrialisatie.
- 43.1 Discontinuïteit zie 43; continuïteit ‘restauratie’, geringe sociale mobiliteit, kapitaalschaartse, familiesysteem, traditionele landbouw, traditionele houding tov kapitaal en handel, examenstelsel.

44

	Zelfversterking	Hervorming
doel	Verdediging tegen westen	Moderne constitutionele staat
resultaat	Weinig succesvol: 1895 nederlaag tegen Japan	Na 100 dagen hervormingen herroepen; wel invloed op de revolutie van 1911.

- 44.1 nederlaag tegen Japan

45 →
45.1

oorzaken voor de Bokseropstand gegeven door Chinezen	Oorzaken Bokseropstand gegeven door westerlingen
Bron 1 en 3. Westerlingen hebben China economische uitgebuit; ambtenaren omgekocht; oude gebruiken geschaad; christendom opgelegd en goden vernederd.	Bron 2. roofzucht gesteund door Chinese bestuurders; behoud dynastie. Bron 4. Russische financiële steun
Bron 7. Aanhoudende droogte	

45.2 Direct: - bestraffing ambtenaren/prinsen; bezetting Mandsjoerije; schadevergoeding; schorsing examens
Indirect: - oorlog Rusland-Japan; hervormingen in China; revolutie 1911.

46 De Boxer wordt afgebeeld als een monster en de westerlingen worden afgebeeld als kleine machteloze theeblaadjes.

47 China veroordeelt het westerse imperialisme en verdedigt de Boxers.

48 Gentry ging zich toeleggen op handel en industrie.

48.1 Bureaucratische carrière minder aantrekkelijk, minder aanzien; onderwijs gemoderniseerd (verwesterd)

49 Onmacht om zich tegen westerse imperialisme te weer te stellen

50 Xxx

51 Xxx

7 De republiek: China 1912-1949

52 Warlords

53 Nationalisme, liberalisme, socialisme

53.1 Vredesbesprekingen Versailles

54 Ongelijke verdragen en Japan kreeg Duitse invloedgebieden

55 ondernemers, intellectuelen, arbeiders

55.1 Arbeiders wilden sociale veranderingen, ondernemers waren gebaat bij de bestaande situatie als het ging om lage lonen

56 →

56.1 Manstjoe-dynastie

- 56.2 Kooplieden, ondernemers, intellectuelen
- 56.3 Leger; steun buitenland
- 56.4 SU gaf militaire steun als GMD samenwerkte met communisten
- 56.5 Meer nadruk op sociaaleconomische verandering
- 56.6 Verzet tegen keizer werd verzet tegen westen

- 57 Verzet tegen tradities, verzet tegen Japan en westerse uitbuiting
 - 57.1 Communisten zijn tegen het kapitalisme

- 58 Revolutie olv beroepsrevolutionairen (agrarisch land)

- 59 Stedelijke fabrieksarbeiders
 - 59.1 China was niet geïndustrialiseerd, dus bleef de partij klein
 - 59.2 Samenwerken met GMD
 - 59.3 Welzijn van het volk
 - 59.4 GMD werd gesteund door kapitalistische middenklasse

- 60 →
 - 60.1 Sterke bondgenoot tegen westen en Japan
 - 60.2 Verzet tegen het westen en Japan

- 61 Sun voelde zich aangetrokken door socialisme en democratie; Chiang door kapitalisme en een dictatoriale staatsinrichting
 - 61.1 Militairen, ondernemers, stedelijke middenklasse
 - 61.2 Nationalisme

- 62 Industrieproletariaat
 - 62.1 Boeren
 - 62.2 Ec: boeren waren de bezitslozen; soc.: boeren waren de grootste bevolkingsgroep

- 63 Grondverdeling

- 64 Ingezet voor propaganda en als productiekorps

- 65 Indoctrinatie, propaganda, eis van zelfkritiek

- 66 Belangrijkste ideologische leider
 - 66.1 Doorzettingsvermogen, samenwerken, zelfopoffering, strijdbaarheid
 - 66.2 Xxx

- 67 GMD-ambtenaren hadden geen verstand van platteland, grootgrondbezitters verwaarloosden hun traditionele taken;rentmeesters; opberngst verdween naar de steden

- 68 Deelname overheid aan bedrijfsleven
 - 68.1 Bestuurder geeft opdracht aan eigen bedrijf tegen hogere prijs dan bij vrije concurrentie

- 69 Xxx
 - 69.1 Xxx

- 70 Keuze voor het kapitalisme
- 71 Infrastructuur verbeterd en industrialisatie
- 72 →
- 73 A. Representatief voor vele miljoenen Chinezen die ofwel hebben deelgenomen aan de Lange Mars of achter de ideeën stonden. Originaliteit: primair, het gaat om de herinneringen van Mao die de Lange Mars leidde.
B. representatief voor het Rode Leger. Originaliteit: primair, regels uit de tijd zelf.
C. Uniek voor een Guomindangsoldaat; hij velt een negatief oordeel over de GMD, terwijl hij daar zelf bij hoorde. Originaliteit: Primair= ooggetuigeverslag.
- 73.1 Rode Leger gedroeg zich goed tegenover de bevolking en beloofde vrijheid.
- 73.2 Japan verslagen.
- 73.3 Corruptie; slechte behandeling bevolking
- 74 Om de overwinning nog mooier te laten lijken
- 74.1 Taiwan
- 75 xxx

8 De Chinese Volksrepubliek onder Mao (1949-1976)

- 76 na revolutie neemt proletariaat de macht over; privébezit van productiemiddelen wordt afgeschaft
 - 76.1 revolutie is maakbaar door menselijk ingrijpen; de menselijke wil: voluntarisme
 - 76.2 boeren vormen revolutionaire klasse; permanente revolutie; polyvalente mens = mens is tot alles in staat mits de juiste ideologische instelling
 - 76.3 stad = kapitalistische tendensen en elite van bureaucraten/intellectuelen
 - 76.4 Campagne die gericht was op indoctrinatie van de hele bevolking; revolutie moet permanent zijn.
 - 76.5 Xxx
 - 76.6 Indoctrinatie, bestrijden klassenvijanden

- 77 Continuïteit tussen staatsethiek confucianisme-maoïsme
 - 77.1 Ideologische tegenstelling

- 78 Regering wordt door partij gecontroleerd/ kopstukken partij zijn ook regeringleiders
 - 78.1 xxx
 - 78.2 hiërarchie in de partijorganisatie
 - 78.3 dictatuur van de meerderheid = proletariaat → dictatuur van de communistische partij
 - 78.4 Uniek: parallelle machtsstructuur is vrij uniek, maar lijkt op de staatsinrichting van de SU, hoewel daar het leger in principe geen politieke macht heeft.

- 79 Angang pleit voor meer democratie (en een andere samenstelling).
 - 79.1 Democratisch centralisme; parallelle machtsstructuur, beperkt lidmaatschap partij.

- 80 1 partij bepaalt de regering

- 81 Kiesrecht

- 82 Xxx
 - 82.1 Xxx

- 83 Kleine bedrijven bleven particulier ; rijke boeren mochten een klein stukje grond houden voor levensonderhoud.

- 84 Xxx
 - 84.1 Gebrek aan kapitaal voor industrialisatie
 - 84.2 Xxx
 - 84.3 Xxx

- 85 Tot 1958 groei industriële productie; bevolkingsgroei steden; honger in de steden; grotere kloof stad-platteland.
 - 85.1 Groei productie bedoeld, groei stedelijke bevolking en problemen voedselvoorziening onbedoeld.

- 86 Xxx

- 87 ideologisch: permanente revolutie/ geen nieuwe bevoorrechte klasse van technisch geschoolden; praktisch: landbouw niet in staat industrie te financieren, gebrek aan kapitaal
- 87.1 technisch geschoolden die meer voelden voor een hoogwaardige industrie
- 87.2 Mao zag hen als een nieuwe bovenlaag en voelde meer voor een egalitaire oplossing
- 87.3 Volkscommunes moesten volledig autarkisch zijn, in economisch en militair opzicht. Er moest ook een nieuwe mens ontstaan, die zich volledig voor de gemeenschap zou inzetten. Het ware communisme zou bereikt worden.
- 87.4 Beperking gezinsleven; landbouw lijdt schade; geen hoogwaardige producten
- 87.5 Mao moest in 1959 aftreden als president.

88 Subjectief

- 88.1 Vorm: spotprent- propagandaposter; inhoud: kritiek op Mao's GSV, Mao als slachtoffer van de GSV. Op het nachtkastje staat medicijn met afbeelding van Stalin, alsof dat een betere weg zou zijn. Poster benadrukt dat GSV succesvol is.

89

Grote Sprong Voorwaarts	Nieuwe Economische politiek
Volkscommunes	Communes met particulier bezit
ideologie	technocratie
geen winststreven	Kwaliteit, groei, winst
Collectivistische mens	Familieband hersteld
Primitieve techniek; slechte kwaliteit; achterstand	moderne techniek en kwaliteit; stijging productiviteit
Mao treedt af als president	Culturele revolutie: Mao komt terug

- 89.1 Minder nadruk op ideologie, meer op kwaliteit van industrieproducten en winst.

90 Volksbevrijdingsleger steunde de ideologie van Mao en zorgde voor propaganda.

91 Macht Mao bedreigd

- 91.1 Managers en technocraten worden elite
- 91.2 Bij antwoord 91.1 een oorzaak

92 Xxx

- 92.1 Xxx
- 92.2 Xxx

93 beide gericht tegen kapitalisme, ideologie op de voorgrond, collectivistische mens

94 jonge generatie hadden nog geen revolutie meegemaakt, jongeren waren goed te mobiliseren aangezien de campagne gericht was tegen gezagsdragers

95 In keizerrijk bepaalde confucianisme de staatsethiek; Mao bepaalt ook hoe de bevolking moet denken en handelen

- 95.1 Staatsethiek

96 Xxx

97 chaos op politiek en economisch vlak

- 98 enorme achteruitgang
- 99 direct: sterkere positie volksbevrijdingsleger
 - 99.1 indirect: Maoïsten uit machtscentrum
- 100 Mausoleum
 - 100.1 Weduwe probeerde staatsgreep te plegen en CR voort te zetten
- 101 Verering Mao
- 102 1949-1060: gericht op SU
1960-1976: rode schisma; China concurrent wat betreft derde wereld; na Culturele Revolutie ontspanning en toenadering tot VS
- 103 Breuk met SU: eigen economische aanpak; gedecentraliseerde aanpak door angst voor Amerikaanse aanval
- 104 Xxx
- 105 Korea, Vietnam,
 - 105.1 Isolement
 - 105.2 Zetel Veiligheidsraad VN terug bij Volksrepubliek
- 106 →
 - 106.1 China wil zetel Veiligheidsraad terug en internationale erkenning
 - 106.2 Xxx
- 107 →
 - 107.1 Xxx
 - 107.2 Xxx
 - 107.3 Xxx
- 108 Xxx

9 Hernieuwing van socialistische opbouw (1979- heden)

- 109 Enerzijds wel: verdiensten hangen af van prestatie
Anderzijds niet: boeren moesten deel oogst tegen vastgestelde prijs aan de staat
Verkopen
 - 109.1 →
 - 109.2 Overbodige arbeidskrachten
- 110 zekerheid dat basisvoorwaarden bestaan zijn gegarandeerd
- 111 verdragshavens
 - 111.1 gunstige investeringsregels; lage lonen

- 112 nauwelijks toegang tot de politiek; lage beloning
- 113 milieuvervuiling; tegenstelling rijk – arm gegroeid
- 114 ->
 - 114.1 Xxx
- 115 wel: vanaf 1976 meer kapitalisme; Economisch beleid (GSV en CR) bekritiseerd, persoonsverheerlijking verboden. niet: ideologie van Mao blijft bestaan
- 116 mocratisering
 - 116.1 angst voor chaos en uiteenvallen China
 - 116.2 wel: 1 partij, oppositie niet toegestaan, mensenrechten geschonden
niet: partij en staat meer gescheiden, meer economische vrijheid
- 117 →
 - 117.1 Propaganda
 - 117.2 Moderne manieren van tijdverdrijf (westers)
 - 117.3 Hamer en sikkkel
 - 117.4 Democratische keuze tussen verschillende partijen- één partij
- 118 Neocomms willen meer macht voor China in Azië en bedreigen democratische rechtsstaat in de wereld
 - 118.1 Xxx
- 119 Xxx
- 120 xxx